CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU
S A O P Š T E NJ E
Broj: 239
Podgorica, 16. septembar 2014. godine

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor

Indeks potrošačkih cijena (CPI)
Avgust 2014. godine

Mjesečna inflacija u avgustu iznosila +0,1%

Mjesečna inflacija u avgustu, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je +0,1%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile niže za -1,1%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: prevoza putnika drumom; električne energije; knjiga; povrća i čvrstih goriva.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Rekreacija i kultura (+1,9%); Prevoz (+0,7%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+0,6%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (+0,2%); Zdravlje (+0,2%); Alkoholna pića i duvan (+0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-1,8%); Hrana i bezalkoholna pića (-0;1%). Cijene u grupama: Komunikacije; Obrazovanje; Hoteli i restorani; Ostali proizvodi i usluge su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u avgustu zabilježene su u grupama: Zdravlje (+1,7%); Hoteli i restorani (+1,2%); Alkoholna pića i duvan (+1,0%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+0,3%); Prevoz (+0,3%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Komunikacije (-4,0%); Hrana i bezalkoholna pića (-2,3%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-1,5%); Odjeća i obuća (-1,2%); Ostali proizvodi i usluge (-0,8%); Rekreacija i kultura (-0,3%).

Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI), godišnje stope inflacije

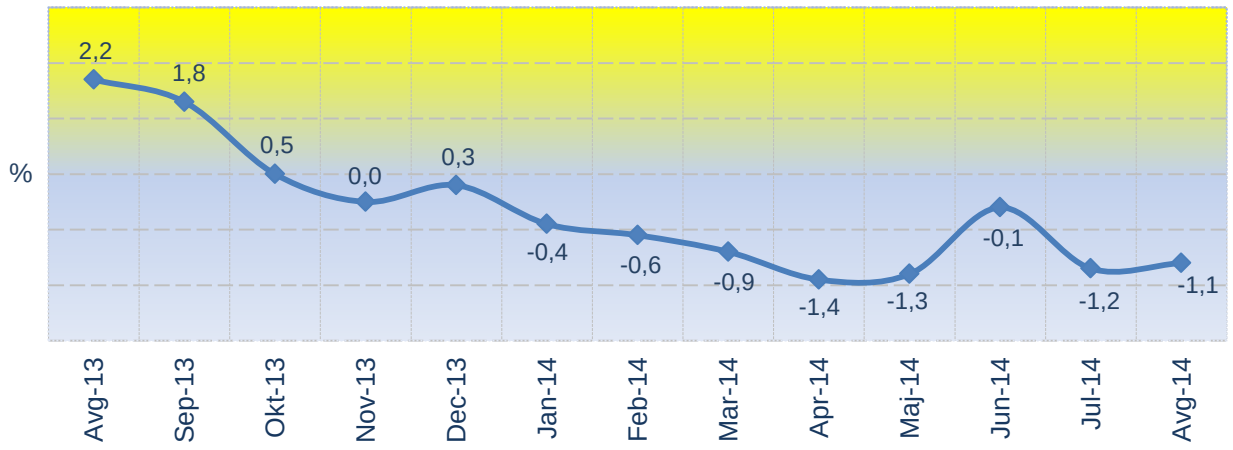

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Avg 2014 / Ø 2013	Avg 2014 / Jul 2014	Avg 2014 / Avg 2013	Jan-Avg 2014 / Jan-Avg 2013
00	**CPI - ukupno**	***1000,0***	**-1,1**	**0,1**	**-1,1**	**-0,9**
01	Hrana i bezalkoholna pića	*386,4*	-2,5	-0,1	-2,3	-2,2
02	Alkoholna pića i duvan	*37,9*	4,1	0,1	1,0	5,4
03	Odjeća i obuća	*70,7*	-3,9	-1,8	-1,2	-1,1
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	*153,1*	0,1	0,6	0,3	0,3
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	*46,9*	-1,1	0,2	-1,5	-0,8
06	Zdravlje	*38,2*	2,3	0,2	1,7	2,1
07	Prevoz	*101,0*	0,5	0,7	0,3	-0,1
08	Komunikacije	*57,1*	-3,3	0,0	-4,0	-3,9
09	Rekreacija i kultura	*27,2*	-2,0	1,9	-0,3	-4,0
10	Obrazovanje	*15,7*	0,0	0,0	0,0	0,1
11	Hoteli i restorani	*23,0*	4,2	0,0	1,2	1,0
12	Ostali proizvodi i usluge	*42,8*	0,6	0,0	-0,8	1,2

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), avgust 2014.

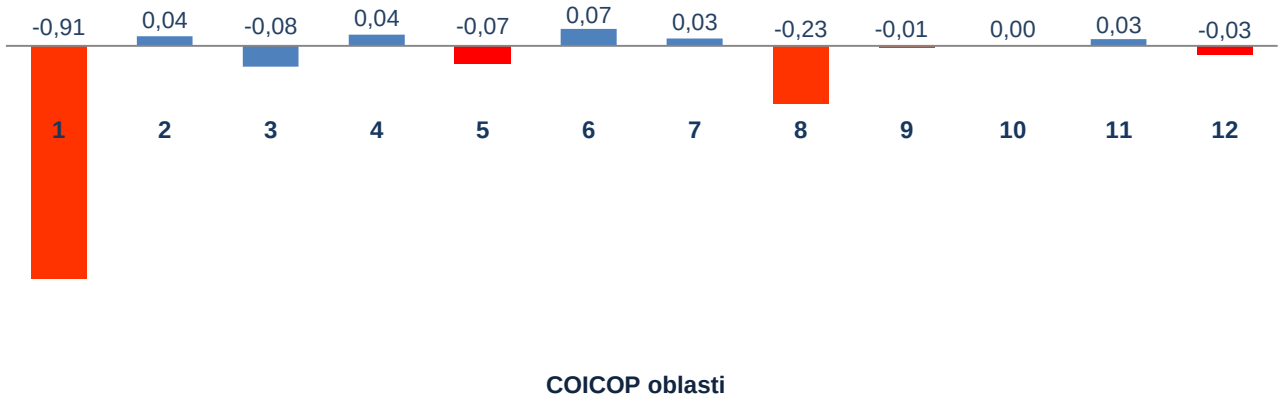

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, avgust 2014.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0732	Prevoz putnika drumom	*18,9*	5,1	0,10
0451	Električna energija	*71,6*	1,0	0,07
0951	Knjige	*5,5*	10,0	0,05
0117	Povrće	*38,4*	1,2	0,05
0454	Čvrsta goriva	*40,0*	0,4	0,02
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	*18,2*	0,6	0,01
0511	Namještaj i pokućstvo	*9,5*	1,0	0,01
0111	Hljeb i žitarice	*61,7*	-0,2	-0,01
0722	Gorivo i mazivo	*51,0*	-0,5	-0,02
0112	Meso	*104,6*	-0,4	-0,04
0312	Odjeća	*39,3*	-1,3	-0,05
0116	Voće	*22,5*	-2,5	-0,06
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	*30,8*	-2,4	-0,08

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, avgust 2014.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0454	Čvrsta goriva	*40,0*	2,9	0,11
0411/2	Stvarne rente	*13,2*	7,5	0,10
0732	Prevoz putnika drumom	*18,9*	5,1	0,10
0611	Farmaceutski proizvodi	*23,8*	2,5	0,06
0951	Knjige	*5,5*	10,2	0,06
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	*30,8*	1,0	0,03
0213	Pivo	*4,1*	5,8	0,02
0112	Meso	*104,6*	0,2	0,02
0220	Duvan	*25,2*	0,7	0,02
0111	Hljeb i žitarice	*61,7*	-0,5	-0,03
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	*12,9*	-4,2	-0,05
0117	Povrće	*38,4*	-1,7	-0,07
0722	Gorivo i mazivo	*51,0*	-1,3	-0,07
0118	Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	*18,2*	-4,2	-0,08
0312	Odjeća	*39,3*	-2,9	-0,11
0451	Električna energija	*71,6*	-2,3	-0,17
0116	Voće	*22,5*	-8,1	-0,18
0114	Mlijeko, sir i jaja	*84,3*	-2,4	-0,20
082/30	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	*56,8*	-4,0	-0,23
0115	Ulja i masti	*16,3*	-19,7	-0,32

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se objavljuju 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0.5% (10*5%=0.5% - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene ljekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0.06% (12*0.5%=0.06% - pošto je učešće ljekova u ukupnim troškovima 0.5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org